

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 im. Władysława Korzyka

w Rykach

na lata szkolne 2017 - 2021

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018 - „ROK dla NIEPODLEGŁEJ”
- Statut Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 im. Władysława Korzyka w Rykach.

Wstęp

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY realizowany w Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 im. Władysława Korżyka w Rykach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikającej z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Szkoła w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanego w szkole.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji tego programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności oraz współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski, Rada Pedagogiczna),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział instytucji, organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Misja szkoły :

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

ZSZ Nr 1 w Rykach pragnie być szkołą, która :

- zapewnia dobrze zorganizowane zajęcia dydaktyczne, prowadzone przez aktywną, wykwalifikowaną kadrę doskonalącą się i wzbogacającą warsztat pracy,
- wdraża w życie pogląd, że kształcenie jest procesem trwającym przez całe życie,
- zapewnia uczniowi wielokierunkowy i wszechstronny rozwój w bezpiecznym i przyjaznym środowisku,
- wdraża uczniów do samodzielnego zdobywania potrzebnej wiedzy i umiejętności,
- kształtuje w uczniach postawy asertywne, kreatywne, kompetentne i odpowiedzialne,
- umożliwia rozwój umiejętności zawodowych potrzebnych do podejmowania pracy zawodowej,
- promuje uniwersalne wartości humanitarne, poszanowanie godności drugiego człowieka oraz postawy proeuropejskie,
- przygotowuje uczniów do życia we współczesnym społeczeństwie informacyjnym.

Model absolwenta:

Obowiązkiem szkoły w obecnych czasach jest wypracowanie takiego modelu absolwenta, aby miał możliwości rozwoju osobowości, swoich uzdolnień i umiejętności, zdobywania dalszego wykształcenia poprzez kształcenie ustawiczne.

Absolwenta ZSZ Nr 1 w Rykach powinna cechować:

- umiejętność prawidłowego funkcjonowania w otaczającym go świecie (w szkole, rodzinie i środowisku dalszym),
- znajomość i przestrzeganie norm moralnych i społecznych,
- umiejętność radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych i z presją środowiska,
- kreatywność,
- umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji,
- obowiązkowość i odpowiedzialność,
- umiejętność korzystania z wiedzy dotyczącej zagrożeń współczesnej cywilizacji,
- umiejętność właściwego korzystania ze środków masowego przekazu,
- rozwijanie zainteresowań oraz aktywności twórczej,
- umiejętność zachowania higienicznego trybu życia,

- znajomość i przestrzeganie zachowań proekologicznych,
- znajomość tradycji oraz obrzędów szkolnych, regionalnych i narodowych,
- umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu codziennym,
- kultura osobista,
- chęć niesienia pomocy innym, wrażliwość na problemy innych ludzi,
- umiejętność komunikowania się z ludźmi,
- umiejętność współdziałania w grupie.

Uczestnicy programów:

- uczniowie,
- nauczyciele i wychowawcy,
- rodzice,
- pracownicy szkoły,
- specjaliści i instytucje wspomagające pracę szkoły.

Kierunki pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły:

Głównym celem pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły jest wspieranie uczniów w trosce o ich dobro oraz zdrowie w wymiarze psychicznym, fizycznym i emocjonalnym. Kształtowanie społecznej wrażliwości oraz otwarcie na dobro drugiego człowieka, najbliższego środowiska oraz ojczyzny i świata. U podstaw działań wychowawczych i profilaktycznych są wartości ogólnospołeczne, etyczne, a także troska o zdrowie i poszanowanie godności ludzkiej.

Cele pracy wychowawczej:

- wszechstronne wspomaganie rozwoju intelektualnego, fizycznego i emocjonalnego ucznia,
- kształtowanie właściwych postaw moralnych,
- kształtowanie postaw patriotycznych i kultywowanie tradycji narodowych,
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych,
- rozwijanie motywacji do działania i ustawicznego doskonalenia się,
- pokazanie sposobów właściwego gospodarowania czasem,
- kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za siebie i za efekty swojego postępowania wobec innych,
- uświadomienie istniejących zagrożeń, ich destrukcyjnego wpływu na człowieka,
- promowanie zdrowego, aktywnego stylu życia.

Obszary pracy wychowawczej:

- organizacja pracy wychowawczej,
- kształtowanie wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia,
- planowanie swojej przyszłości,
- wychowanie ekologiczne, estetyczne i zdrowotne,
- wychowanie patriotyczne i społeczne,
- opieka psychologiczno- pedagogiczna,
- zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne.

Cele pracy profilaktycznej:

- wspieranie rozwoju psychofizycznego uczniów,
- promowanie działań kształtujących relacje społeczne ucznia i uświadomienie zagrożeń związanych z uzależnieniami,
- eliminowanie wśród młodzieży zachowań z obszaru zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- wspieranie ucznia w zmianie dysfunkcyjnego postępowania i zachowania na terenie szkoły,
- wyrobienie właściwych nawyków dotyczących spędzania wolnego czasu,
- próba minimalizowania zagrożeń lub zaburzeń zachowania poprzez pomoc i wsparcie uczniów oraz ich rodziców w rozwiązywanie problemów różnego typu,
- wzmacnianie postaw określanych jako społecznie pożądane,
- propagowanie zdrowego stylu życia.

Obszary pracy profilaktycznej:

- absencja uczniów, brak motywacji do nauki,
- profilaktyka uzależnień,
- agresja i przemoc,
- promocja zdrowego stylu życia.

Struktura oddziaływań wychowawczych:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem jest działalność wychowawcza lub rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- wychowawcy są członkami Zespołu Wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół Wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- opracowuje propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen z zachowania,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze ucznia,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z wychowawcami, nauczycielami i rodzicami,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela wsparcia rodzicom uczniów,
- współpracuje z instytucjami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Instytucje wspierające pracę szkoły:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rykach,
- Powiatowa Komenda Policji w Rykach,
- KP Państwowej Straży Pożarnej w Rykach,
- Stacja Sanitarno Epidemiologiczna,
- Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Rykach,
- Szkolne Koło Wolontariatu,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rykach,
- Towarzystwo Przyjaciół Ryk,
- Sąd Rejonowy w Rykach,
- AMG Centrum Medyczne w Rykach,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Centrum Pomocy Rodzinie.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny ze Statutem Szkoły oraz z Podstawą Programową. Program Wychowawczo-Profilaktyczny uwzględnia inicjatywy uczniów, rodziców oraz nauczycieli, jak również priorytety MEN oraz Kuratorium Oświaty w Lublinie.

Ewaluacja programu:

Przebieg pracy w zakresie wychowania i profilaktyki poddawany jest systematycznej ocenie. Celem ewaluacji jest zdobycie wiedzy ułatwiającej podejmowanie decyzji w zakresie ewentualnych, koniecznych zmian w programie. Efekty pracy przedstawione są w sprawozdaniu sporządzanym na koniec roku szkolnego. Ewaluacja bieżąca programów odbywa się z wykorzystaniem takich metod jak: rozmowa indywidualna, analiza dokumentów, obserwacja oraz badanie ankietowe.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny ZSZ Nr 1 im. Władysława Korzyka w Rykach jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.